

‘समानो मन्त्रः समितिः समानी’

UNIVERSITY OF NORTH BENGAL
B.A. Programme 6th Semester Examination, 2022

SEC2-P2-SANSKRIT

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 60

The figures in the margin indicate full marks.

Unit-I

1. Answer any **one** of the following: 12×1 = 12
  - (a) Write a detail note on the चित्तवृत्ति: according to Yogadarśana.
  - (b) Discuss the nature of God in terms of Yogadarśana.

2. Explain any **two** of the following: 6×2 = 12
  - (a) अथयोगानुशासनम्
  - (b) प्रत्यक्षानुमानागमाः प्रमाणानि
  - (c) अभावप्रत्ययालम्बनावृत्तिनिद्रा
  - (d) अभ्यासवैराग्याभ्यां तन्निरोधः ।

3. Write short notes on any **two** of the following: 3×2 = 6
  - (a) सम्प्रज्ञातसमाधिः
  - (b) चित्तभूमिः
  - (c) विपर्ययः
  - (d) अभ्यासः ।

Unit-II

4. Answer any **one** of the following: 12×1 = 12
  - (a) Discuss the nature of self (आत्मा) according to Īsopaniṣad.
  - (b) Narrate briefly the words of solicitations uttered by dying man? Is a solicitor follows of ज्ञानमार्ग or कर्ममार्ग?

5. Explain any **one** of the following: 6×1 = 6
- (a) ईशा वास्यमिदं सर्वं यत्किञ्च जगत्यां जगत्।
तेन त्यक्तेन भूञ्जीथा मा गृधः कस्यसिद्धनम्॥
- (b) अन्धं तमः प्रविशन्ति येऽविद्यामुपासते।
ततो भूय इव ते तमो य उ विद्यायां रताः॥
6. Translate in Bengali or English (any **two**): 3×2 = 6
- (a) असूर्या नाम ते लोका अन्धेन तमसावृताः।
तांस्ते प्रेत्याभिगच्छन्ति ये के चात्महनो जनाः॥
- (b) यस्मिन् सर्वाणि भूतान्यात्मैवाभूद्विजानतः।
तत्र को मोहः कः शोक एकत्वमनुपश्यतः॥
- (c) हिरन्मयेन पात्रेण सत्यस्यापिहितं मुखम्।
तत्त्वं पूषन्नपावृणु सत्यधर्माय दृष्टये॥
7. Answer any **two** of the following: 3×2 = 6
- (a) What is the derivated meaning of उपनिषद्?
- (b) Īsopaniṣad belongs to which Veda? Why is Īsopaniṣad so named?
- (c) What is the main teaching of Īsopaniṣad?
- (d) What do you mean by विद्या and अविद्या?

—x—